

PRIJEDLOG ZAKONA O HRVATSKOM JEZIKU

Zagreb, kolovoz 2023.

PRIJEDLOG ZAKONA O HRVATSKOM JEZIKU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o hrvatskom jeziku sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 2. i članku 12. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnoga suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Člankom 12. Ustava određeno je da je u Hrvatskoj u službenoj uporabi hrvatski standardni jezik pod nazivom »hrvatski jezik« i latinično pismo.

Osim ustavnih odredaba o položaju hrvatskoga jezika, u zakonodavstvu Republike Hrvatske ne postoji propis koji na jedinstven način propisuje uporabu hrvatskoga jezika.

Hrvatski jezik materinski je jezik pripadnika hrvatskoga naroda i najvećega broja stanovnika u Hrvatskoj. Njime se služe i Hrvati u Bosni i Hercegovini, kao i pripadnici hrvatske nacionalne manjine i jezične zajednice u Srbiji, Crnoj Gori, Sloveniji, Mađarskoj, Austriji, Slovačkoj, Italiji te u drugim državama u kojima žive pripadnici hrvatske jezične zajednice.

Hrvatski standardni jezik sustav je uređen normom na svim jezičnim razinama, autonoman je i neovisan o drugim idiomima hrvatskoga jezika te je nužno da svi uče njegova pravila tijekom školovanja. Kao takav nadregionalni i nadidiomski sustav, hrvatski standardni jezik omogućuje nesmetano i jasno sporazumijevanje na svim područjima.

Hrvatski standardni jezik jedan je od službenih jezika Europske unije i hrvatski državljani imaju pravo na njemu podnositi peticije Europskom parlamentu i predstavke Europskom ombudsmanu, obraćati se ustanovama i savjetodavnim tijelima Europske unije na hrvatskom jeziku i na njemu dobivati odgovor.

Osim toga, odlukom Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) hrvatski jezik ima posebne oznake kao samostalan jezik (*hr* i *hrv*), a hrvatski je jezik prema Europskoj povelji o regionalnim i manjinskim jezicima Vijeća Europe zaštićen u osam europskih država te je jedan od službenih jezika Bosne i Hercegovine u kojoj su Hrvati konstitutivan narod.

Hrvatski jezik u svojoj je ukupnosti i cjelovitosti temeljna sastavnica hrvatskoga identiteta i hrvatske kulture, koji su dijelovi europskoga identiteta i europske kulture. Stoga je skrb za hrvatski jezik i njegove idiome, kao bitne odrednice nematerijalne kulturne baštine i nasljeđa hrvatskoga naroda, dužnost države i državnih ustanova, što je osobito važno za njegovo očuvanje, njegovanje i budući razvoj.

Očuvanje hrvatskoga identiteta, njegovanje tradicije, kulture i hrvatskoga jezika, skrb za poučavanje hrvatskoga jezika i kulture unaprjeđivanjem sustava poučavanja hrvatskoga kao inoga (drugoga, stranoga i nasljednoga) jezika kako bi se olakšali suradnja, povratak i integracija Hrvata u Hrvatsku predviđeno je i *Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine* (Narodne novine, br. 13/2021).

Hrvatski jezik obuhvaća suvremeni nadregionalni hrvatski standardni jezik (koji se tradicionalno zove i hrvatskim književnim jezikom i hrvatskim jezikom) u svim svojim funkcionalnim stilovima, jezik cjelokupne književne baštine na hrvatskom jeziku, kao i hrvatska narječja (čakavsko, kajkavsko i štokavsko) i njihove idiome te idiome kojima se služi dio Hrvata u inozemstvu, poput bunjevačkih i bokeljskih govora, moliškohrvatskoga, gradišćanskohrvatskoga ili karaševskohrvatskoga jezika.

K tome je Ministarstvo kulture u zaštićena nematerijalna kulturna dobra Republike Hrvatske 2019. godine uvrstilo Zlatnu formulu hrvatskoga jezika *ča-kaj-što*.

S obzirom na navedeno, kao i na to da gotovo sve zemlje članice Europske unije, sukladno svojim potrebama i vlastitim posebnostima, uporabu svojih službenih ili državnih jezika određuju posebnim zakonom o jeziku ili zakonskim propisima, predlaže se, radi zaštite, poticanja razvoja i osiguranja slobode uporabe hrvatskoga jezika, da se Zakonom o hrvatskom jeziku uredi službena i javna uporaba hrvatskoga standardnog jezika te u Hrvatskoj osigura sustavna i stručna skrb o hrvatskom jeziku.

Zakonska regulacija službene i javne uporabe hrvatskoga jezika u pravnom je sustavu komplementarna sa Zakonom o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, br. 51/2000 i 56/2000).

Zakonom se predlaže da radi očuvanja društvene uloge i pravnoga položaja hrvatskoga jezika u Hrvatskoj i u međunarodnom okružju Vlada Republike Hrvatske osigura izradu Nacionalnoga plana hrvatske jezične politike s popisom prioriternih ciljeva i mjera.

Predlaže se također osnivanje Vijeća za hrvatski jezik kao koordinacijskoga savjetodavnog tijela koje će skrbiti o hrvatskom jeziku, promicati kulturu hrvatskoga jezika u službenoj i javnoj uporabi i koje će se baviti pitanjima zaštite bogatstva hrvatskoga jezika, kao i raznolikosti narječnih idioma te njihovih specifičnih funkcionalnih uporaba.

S obzirom na to da je jezik nematerijalno dobro te obilježje identiteta i pripadnosti narodu, ali i nezamjenjivo zajedničko komunikacijsko sredstvo za izražavanje i sporazumijevanje, Vlada Republike Hrvatske smatra da je o njemu potrebno skrbiti na odgovarajući način.

Hrvatski jezik svakodnevno se razvija i obogaćuje ukorak s potrebama suvremenoga društva te je u nacionalnom interesu da se razvija sustavno i u okvirima struke, što se namjerava postići ovim Zakonom.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu Zakona o hrvatskom jeziku nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva. Ona su osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcijama za 2024. i 2025. godinu (Narodne novine, br. 145/2022) u okviru Razdjela 080 Ministarstvo znanosti i obrazovanja, glava 08008 Javni instituti u Republici Hrvatskoj, aktivnost A622137 PROGRAMSKO FINANCIRANJE JAVNIH ZNANSTVENIH INSTITUTA.

PRIJEDLOG ZAKONA O HRVATSKOM JEZIKU

DIO PRVI

OPĆE ODREDBE

Uvodne odredbe

Članak 1.

(1) Hrvatski jezik službeni je jezik u Republici Hrvatskoj i jedan je od službenih jezika Europske unije.

(2) U svojoj je ukupnosti i cjelovitosti hrvatski jezik temeljna sastavnica hrvatskoga identiteta i hrvatske kulture te se na njemu odvija usmena i pismena komunikacija u javnom životu u Hrvatskoj.

Članak 2.

(1) Hrvatski jezik obuhvaća suvremeni nadregionalni hrvatski standardni jezik (koji se tradicionalno zove i hrvatskim književnim jezikom i hrvatskim jezikom) u svim svojim funkcionalnim stilovima, jezik cjelokupne književne baštine na hrvatskom jeziku (na glagoljici, bosančici i latinici).

(2) Posebnost hrvatskoga jezika njegova je trodioba na tri ravnopravna narječja, i to čakavsko, kajkavsko i štokavsko, od kojih je štokavsko odabrano kao obrazac za standard.

(3) Uz narječja navedena u stavku 2. ovoga članka, sintetizirana formulom *ča-kaj-što*, hrvatski jezik obuhvaća i njihove idiome te idiome kojima se služi dio Hrvata u inozemstvu, poput bunjevačkih i bokeljskih govora, moliškohrvatskoga, gradišćanskohrvatskoga ili karaševskohrvatskoga jezika.

Članak 3.

(1) U kontaktima s institucijama Europske unije i u međunarodnim kontaktima Hrvatska se predstavlja na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. U opravdanim okolnostima mogu se koristiti i drugi strani jezici.

(2) Hrvatski državljani imaju pravo na hrvatskom jeziku podnositi peticije Europskom parlamentu i predstavke Europskom ombudsmanu te se obraćati ustanovama i savjetodavnim tijelima Europske unije na hrvatskom jeziku i na njemu dobivati odgovor.

Predmet uređenja

Članak 4.

Zakonom o hrvatskom jeziku (u daljnjem tekstu: Zakon) utvrđuju se osnovna pravila o službenoj i javnoj uporabi hrvatskoga jezika i osigurava sustavna i stručna skrb o hrvatskom jeziku.

Rodno značenje pojmova

Članak 5.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

Područje primjene Zakona

Članak 6.

(1) Ovim se Zakonom potiče uporaba svih idioma hrvatskoga jezika, svih funkcionalnih stilova hrvatskoga standardnog jezika i hrvatskih povijesnih pisama u primjerenim prilikama,

kao bitnih odrednica nematerijalne kulturne baštine i nasljeđa hrvatskoga naroda, što je osobito važno za njegovo očuvanje, njegovanje i budući razvoj.

(2) Zakonom se ne ograničavaju slobode književnoumjetničkoga izražavanja niti se njime regulira privatna komunikacija.

(3) Zakon ne ograničava zakonitu primjenu Ustavnoga zakona o pravima nacionalnih manjina ni Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

(4) Zakon ne ograničava uporabu hrvatske brajice za potrebe slijepih osoba ni primjenu Zakona o hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije gluhih i gluhoslijepih osoba u Republici Hrvatskoj.

(5) Zakon se ne odnosi na jezik koji se koristi u vjerskim obredima.

Skrb o hrvatskom jeziku

Članak 7.

(1) Svaki je nacionalni jezik nematerijalno dobro te obilježje identiteta i pripadnosti njegovu narodu, ali i nezamjenjivo zajedničko komunikacijsko sredstvo za izražavanje i sporazumijevanje o kojem je potrebno skrbiti na odgovarajući način.

(2) Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) skrbi o zaštiti i osiguranju slobode uporabe hrvatskoga jezika, što uključuje osiguranje pravnih temelja za njegovu uporabu i razvoj te promicanje kulture hrvatskoga jezika u službenoj i javnoj uporabi.

DIO DRUGI

OSNOVNA PRAVILA O SLUŽBENOJ I JAVNOJ UPORABI HRVATSKOGA JEZIKA

Službena uporaba hrvatskoga jezika

Članak 8.

(1) U Hrvatskoj je u službenoj uporabi hrvatski standardni jezik i latinično pismo (u daljnjem tekstu: hrvatski jezik).

(2) Na hrvatskom jeziku održava se pismena i usmena komunikacija tijela državne vlasti, tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba koje imaju javne ovlasti, odnosno svih javnopravnih tijela u Hrvatskoj.

(3) Normativni akti, administrativni i drugi službeni dokumenti mogu se donositi i na drugim jezicima ako imaju pravovaljanu inačicu na hrvatskom jeziku.

Uporaba hrvatskoga jezika u međunarodnoj suradnji

Članak 9.

(1) Kada nastupaju u međunarodnom okružju, u službenim i protokolarnim situacijama u kojima je osigurano prevođenje ili tumačenje, javnopravna tijela Hrvatske i njihovi zastupnici služe se, u pravilu, hrvatskim jezikom.

(2) U međunarodnoj komunikaciji i pri obavješćivanju međunarodne javnosti strani jezik rabi se prema potrebi.

Lektori i lektorske usluge

Članak 10.

(1) Tijela iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona dužna su na hrvatskom jeziku osigurati jezično uređenje normativnih akata, akata strateškoga planiranja, službenih publikacija i njihovih priloga te izvješća i drugih dokumenata iz svoje nadležnosti.

(2) Poslove iz stavka 1. ovoga članka tijela državne vlasti i državne uprave osiguravaju zapošljavanjem lektora, a druga javnopravna tijela navedene poslove mogu osigurati i vanjskom lektorskom uslugom.

(3) Kako bi se u službenoj uporabi osigurala terminološka ujednačenost i standardizacija hrvatskoga jezika, lektori se u svome radu trebaju voditi odredbama ovoga Zakona, kao i odredbama drugih zakona o uporabi hrvatskoga jezika ako one nisu protivne odredbama ovoga Zakona.

(4) Kako bi se osigurala terminološka ujednačenost hrvatskoga jezika u službenim dokumentima na nacionalnoj i europskoj razini, lektori u tijelima državne vlasti i državne uprave sustavno izvješćuju Institut za hrvatski jezik i Vijeće za hrvatski jezik iz članka 17. ovoga Zakona o terminološkim nedoumicama ili leksičkim prazninama u hrvatskom jeziku koje se odnose na nove pojmove iz njihova djelokruga.

(5) Kako bi se osigurala terminološka usklađenost Narodnih novina i hrvatske inačice Službenoga lista Europske unije, lektori iz stavka 4. ovoga članka izvješćuju službu u ministarstvu nadležnom za vanjske i europske poslove koja surađuje s jezičnim službama za hrvatski jezik u institucijama Europske unije te ima svog predstavnika u Vijeću za hrvatski jezik iz članka 17. ovoga Zakona.

(6) Radi postizanja usuglašenih rješenja na nacionalnoj i europskoj razini, služba ministarstva nadležnoga za vanjske i europske poslove iz stavka 5. ovoga članka provodi po potrebi jezične konzultacije s nadležnim službama institucija Europske unije koje se bave prevođenjem i pravnom redakturom.

Javna uporaba hrvatskoga jezika

Članak 11.

(1) Javna uporaba hrvatskoga jezika svaka je usmena ili pismena jezična obavijest u prostoru namijenjenom javnosti ili široj publici, uključujući i onu elektroničkim putem.

(2) Uz uporabu hrvatskoga jezika, u neslužbenim prigodama moguća je i javna uporaba narječnih idioma hrvatskoga jezika radi poticanja i uvažavanja regionalnih posebnosti.

(3) Hrvatski jezik sredstvo je obavješćivanja javnosti i potrošača o proizvodima i uslugama na tržištu u Hrvatskoj.

(4) Javne obavijesti i promidžbene poruke u govorenom, pisanom (tiskanom ili rukopisnom) ili elektroničkom obliku donose se na hrvatskom jeziku.

(5) Višejezične javne obavijesti i promidžbene poruke, uključujući sadržaje prometnih i turističkih znakova, ispisuju se prvo na hrvatskom jeziku, a zatim na drugim jezicima.

(6) U medijskim sadržajima može se uz uporabu hrvatskoga jezika uporabiti i hrvatski narječni idiom, posebno kada za to ima umjetničkih razloga, i u sinkronizaciji inojezičnih filmova i kazališnih predstava za sve dobne skupine.

Uporaba hrvatskoga jezika u obrazovanju

Članak 12.

(1) Nastava i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada u odgojno-obrazovnim ustanovama u Hrvatskoj izvode se na svim razinama na hrvatskom jeziku.

(2) Osim na hrvatskom jeziku, obrazovanje djece pripadnika nacionalnih manjina ostvaruje se i prema odredbama posebnoga zakona koji uređuje odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

(3) Nastava i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada mogu se izvoditi i na nekom od stranih jezika sukladno propisima koji uređuju djelatnost odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj.

Promicanje učenja hrvatskoga jezika

Članak 13.

(1) Vlada promiče učenje hrvatskoga jezika u Hrvatskoj i svijetu.

(2) Ministarstvo nadležno za obrazovanje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) donosi kurikule namijenjene redovitom obrazovanju te programe koji se odnose na pripremnu i dopunsku nastavu za one učenike koji ne znaju ili nedostatno znaju hrvatski jezik, kao i programe koji su namijenjeni strancima i potomcima hrvatskih iseljenika, u Hrvatskoj i inozemstvu.

(3) Raznim oblicima odgojno-obrazovnog rada nadležne državne i javne ustanove podupiru učenje hrvatskoga jezika kao inoga jezika (stranoga, nasljednoga, drugoga) i kulture za sve one koji su zainteresirani da nauče hrvatski jezik, kao jezik na kojem se izvodi nastava i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada u odgojno-obrazovnim ustanovama u Hrvatskoj.

(4) Nastavni predmet Hrvatski jezik u osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju ostvaruje se tako da je u svakom razredu (svake školske godine) barem polovina njegova sadržaja izravno usmjerena na jezične teme, primjerice: usmenom i pismenom izražavanju (slušanju i govorenju, čitanju i pisanju, uključujući pravopis i pravogovor) na hrvatskom standardnom jeziku, njegovim stilovima, gramatici, njegovoj književnoj i prevoditeljskoj uporabi, rječniku, povijesti i hrvatskim narječnim idiomima.

(5) Vlada vodi posebnu skrb o učenju i očuvanju hrvatskoga jezika i kulture među Hrvatima koji žive izvan granica Hrvatske i njihovim potomcima te se brine o promicanju hrvatskoga jezika u svijetu potičući njegovo poučavanje na inozemnim obrazovnim ustanovama.

Poznavanje hrvatskoga jezika u postupku stjecanja državljanstva i za potrebe obavljanja profesije u Hrvatskoj

Članak 14.

U postupku stjecanja hrvatskoga državljanstva poznavanje hrvatskoga jezika utvrđuje se posebnim zakonom o hrvatskom državljanstvu, dok je potrebna razina znanja hrvatskoga jezika za obavljanje pojedinih profesija u Hrvatskoj propisana posebnim zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija.

Posebne odredbe o službenoj i javnoj uporabi hrvatskoga jezika

Članak 15.

(1) Hrvatski toponimi (imena mjesta i zemljopisnih lokaliteta) dio su hrvatske jezične baštine i u svojoj se pojavnosti zaštićuju na svim razinama službene i javne uporabe.

(2) U javnoj uporabi nazivi kulturnih, sportskih, zabavnih i stručnih manifestacija, znanstvenih konferencija, priredaba i objekata ispisuju se na hrvatskom jeziku, a u slučaju prijevoda na stranom jeziku hrvatska inačica ističe se na prvome mjestu.

(3) U međunarodnoj službenoj komunikaciji inojezična inačica može se rabiti na prvome mjestu.

(4) Tekst na stranom jeziku koji se objavljuje u časopisu sufinanciranom sredstvima državnoga proračuna Republike Hrvatske obvezno ima sažetak i na hrvatskom jeziku.

(5) U višejezičnim publikacijama koje se sufinanciraju sredstvima državnoga proračuna Republike Hrvatske na prvome mjestu donosi se tekst na hrvatskom jeziku.

(6) Priručnici za hrvatski jezik i tekstni sadržaji iz hrvatske jezične baštine koji se financiraju sredstvima državnoga proračuna Republike Hrvatske objavljuju se na mrežnim stranicama u besplatnom elektroničkom obliku koji osigurava njihovu slobodnu uporabu.

DIO TREĆI

SUSTAVNA I STRUČNA SKRB O HRVATSKOM JEZIKU

Nacionalni plan hrvatske jezične politike

Članak 16.

(1) Radi zaštite, osiguranja slobode uporabe i poticanja razvoja hrvatskoga jezika, Vlada donosi Nacionalni plan hrvatske jezične politike (u daljnjem tekstu: Nacionalni plan) s popisom prioriteta i mjera.

(2) Nacionalni plan obuhvaća pitanja javne i službene uporabe hrvatskoga jezika koja su definirana ponajprije ovim Zakonom s raščlambom postojećega stanja i razradom posebice sljedećih točaka:

- a) društvena uloga i pravni položaj hrvatskoga jezika u Hrvatskoj i u međunarodnom okružju
- b) promicanje korištenja hrvatskoga jezika u javnoj uporabi
- c) unaprjeđenje jezičnih tehnologija za hrvatski jezik putem elektroničke (digitalne) leksikografije, računalnih korpusa hrvatskoga jezika i slobodnoga pristupa digitaliziranim tiskovinama na hrvatskom jeziku, kao i drugih javnih mrežnih jezičnih servisa
- d) razvoj nazivlja na hrvatskom jeziku u okviru normiranja i jezičnoga planiranja
- e) promicanje i unaprjeđenje učenja hrvatskoga jezika među strancima i potomcima hrvatskih iseljenika, u Hrvatskoj i inozemstvu.

Vijeće za hrvatski jezik

Članak 17.

(1) Vijeće za hrvatski jezik (u daljnjem tekstu: Vijeće) savjetodavno je tijelo koje osniva Vlada i čiji je rad usmjeren na zaštitu, njegovanje i razvoj hrvatskoga jezika.

(2) Sjedište Vijeća je u Institutu za hrvatski jezik koji za Vijeće obavlja administrativne, stručne, tehničke i pravne poslove.

(3) Vijeće se sastoji od predsjednika i četrnaest (14) članova, stručnjaka za hrvatski jezik, koje imenuje Vlada na prijedlog ministara nadležnih za obrazovanje, znanost i kulturu.

(4) Kandidate za članove Vijeća, uključujući i predsjednika, predlažu sljedeće ustanove i strukovna udruženja te tijelo državne uprave koje surađuje s jezičnim službama za hrvatski jezik u institucijama Europske unije:

- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti
- Matica hrvatska
- Leksikografski zavod Miroslav Krleža
- Institut za hrvatski jezik
- Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
- javna sveučilišta u Hrvatskoj (Sveučilište u Zagrebu, Sveučilište u Zadru, Sveučilište u Rijeci, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Sveučilište u Splitu te Sveučilište Juraj Dobrila u Puli)
- Hrvatsko filološko društvo
- Društvo hrvatskih književnih prevodilaca
- Hrvatsko društvo konferencijskih prevoditelja
- ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove.

(5) Ustanove i strukovna udruženja iz stavka 4. ovoga članka mogu predložiti više kandidata za članove Vijeća.

(6) Među kandidatima koje predlaže Matica hrvatska, Razred za filološke znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Institut za hrvatski jezik, Leksikografski zavod Miroslav Krleža te Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu u Vijeće se imenuje pet članova, i to po jednog predstavnika svake od navedenih ustanova.

(7) Među kandidatima koje predlažu javna sveučilišta u Hrvatskoj u Vijeće se imenuje šest članova, i to po jednog predstavnika svakog sveučilišta.

(8) Među kandidatima koje predlažu Hrvatsko filološko društvo, Društvo hrvatskih književnih prevodilaca i Hrvatsko društvo konferencijskih prevoditelja u Vijeće se imenuju tri člana, i to po jednog predstavnika svakog udruženja.

- (9) Iz službe ministarstva nadležnoga za vanjske i europske poslove koja surađuje s jezičnim službama za hrvatski jezik u institucijama Europske unije u Vijeće se imenuje jedan član.
- (10) Uz predsjednika Vijeće ima i potpredsjednika kojeg članovi Vijeća biraju na konstituirajućoj sjednici natpolovičnom većinom glasova svih članova.
- (11) Mandat članova Vijeća traje četiri godine i može se obnoviti.
- (12) Način rada Vijeća pobliže se uređuje poslovnikom o njegovu radu, a na koji Ministarstvo prethodno daje suglasnost .
- (13) Ministarstvo najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata pokreće postupak izbora novih članova Vijeća.

Djelokrug Vijeća

Članak 18.

Djelokrug Vijeća, kao savjetodavnoga tijela Vlade, obuhvaća:

- a) skrb o hrvatskom jeziku
- b) promicanje kulture hrvatskoga jezika u službenoj i javnoj uporabi
- c) pitanja zaštite bogatstva hrvatskoga jezika, raznolikosti narječnih idioma te njihova specifična funkcionalna uporaba
- d) predlaganje donošenja mjera za zaštitu, osiguranje slobode uporabe i poticanje razvoja hrvatskoga jezika
- e) praćenje provedbe ovoga Zakona
- f) sudjelovanje u izradi Nacionalnoga plana iz članka 16. ovoga Zakona.

DIO ČETVRTI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rokovi za osnivanje Vijeća i donošenje Nacionalnoga plana

Članak 19.

- (1) Vlada će Vijeće iz članka 17. ovoga Zakona osnovati u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.
- (2) Vlada će Nacionalni plan iz članka 16. ovoga Zakona donijeti u roku od dvije godine od dana njegova stupanja na snagu.

Stupanje na snagu

Članak 20.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim se člankom potvrđuje da je hrvatski jezik službeni jezik Republike Hrvatske, sukladno odredbama članka 12. Ustava, i jedan je od službenih jezika Europske unije, te da je u svojoj ukupnosti i cjelovitosti temeljna sastavnica hrvatskoga identiteta i hrvatske kulture na kojemu se odvija usmena i pismena komunikacija na području javnoga života u Hrvatskoj.

Uz članak 2.

Ovim člankom pobliže se definira što sve obuhvaća pojam »hrvatski jezik« i koje su posebnosti hrvatskoga jezika (njegova trodioba na tri ravnopravna narječja – čakavsko, kajkavsko i štokavsko).

Uz članak 3.

Ovim se člankom potvrđuje način predstavljanja Hrvatske u kontaktima s institucijama Europske unije i u međunarodnim kontaktima, kao i pravo hrvatskih državljana na korištenje i uporabu hrvatskoga jezika u Europskom parlamentu te u ustanovama i savjetodavnim tijelima Europske unije.

Uz članak 4.

Ovim se člankom određuje predmet uređenja Zakona.

Uz članak 5.

Ovim se člankom definira rodno značenje pojmova.

Uz članak 6.

Ovim se člankom definira područje primjene hrvatskoga jezika koje je u djelokrugu ovoga Zakona, kao i područja koja njime nisu obuhvaćena.

Uz članak 7.

Ovim se člankom definira odgovornost Vlade za zaštitu hrvatskoga jezika, njegov razvoj i slobodu uporabe.

Uz članak 8.

Ovim se člankom propisuje službena uporaba te određuju obveznici službene uporabe hrvatskoga jezika.

Uz članak 9.

Ovim se člankom definiraju pravila uporabe hrvatskoga jezika u međunarodnoj suradnji.

Uz članak 10.

Ovim se člankom određuju državne i javne ustanove koje su dužne osigurati jezično lektoriranje svojih akata, publikacija i dokumenata te utvrđuju obveze lektora prema Institutu za hrvatski jezik i Vijeću za hrvatski jezik. Uređuje se uloga lektora u osiguranju usklađenosti dokumenata na nacionalnoj i europskoj razini, osobito Narodnih novina i hrvatske inačice Službenoga lista Europske unije.

Uz članak 11.

Ovim se člankom propisuje javna uporaba hrvatskoga jezika i što ona obuhvaća.

Uz članak 12.

Ovim se člankom propisuje uporaba hrvatskoga jezika u obrazovanju te iznimke koje se odnose na obrazovanje djece pripadnika nacionalnih manjina, kao i iznimke u vezi s izvođenjem nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada na nekom od stranih jezika.

Uz članak 13.

Ovim se člankom propisuju obveze Vlade u promicanju učenja hrvatskoga jezika u Hrvatskoj i svijetu te u donošenju kurikula namijenjenih redovitom obrazovanju, kao i programa namijenjenih strancima i potomcima hrvatskih iseljenika, u Hrvatskoj i inozemstvu, kao i u poticanju poučavanja hrvatskoga jezika na inozemnim obrazovnim ustanovama. Člankom se propisuje i to da je u osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju barem polovina sadržaja u nastavnom predmetu Hrvatski jezik izravno usmjerena na jezične teme.

Uz članak 14.

Ovim se člankom potvrđuje važeći zakonski okvir koji se odnosi na potrebnu razinu poznavanja hrvatskoga jezika u postupku stjecanja državljanstva, kao i za obavljanje zakonom reguliranih profesija.

Uz članak 15.

Ovim se člankom propisuju posebne odredbe o službenoj i javnoj uporabi hrvatskoga jezika koje se odnose na hrvatske toponime, na nazive javnih manifestacija, na međunarodnu službenu komunikaciju, na izdanja i priručnike za hrvatski jezik koji se sufinanciraju sredstvima državnoga proračuna.

Uz članak 16.

Ovim se člankom propisuje izrada i donošenje Nacionalnoga plana hrvatske jezične politike, s popisom prioriternih ciljeva i mjera.

Uz članak 17.

Ovim se člankom propisuje uloga, ustroj i sastav Vijeća za hrvatski jezik te trajanje njegova mandata, dok se njegov način rada određuje posebnim poslovnikom.

Uz članak 18.

Ovim se člankom propisuje djelokrug Vijeća za hrvatski jezik.

Uz članak 19.

Ovim se člankom propisuju rokovi za osnivanje Vijeća za hrvatski jezik i donošenje Nacionalnoga plana hrvatske jezične politike.

Uz članak 20.

Ovim se člankom propisuje rok stupanja Zakona na snagu.